

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 4Cb/3/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614200854
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivo Parada
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2021:8614200854.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom JUDr. Ivom Paradam spore žalobcu O. M. H., nar. XX.X.XXXX, bytom S. XXXX/XXX, XXX XX T., právne zastúpeného JUDr. Ľubomírom Vanekom, advokátom, Potočná 169/85, 909 01 Skalica, proti žalovanej E. D. H., nar. X.X.XXXX, bytom F. S. X, XXX XX T., právne zastúpenej Advokátska kancelária HPP s.r.o., Záhradnícka 30, 821 08 Bratislava, IČO: 36 867 489, o zaplatenie sumy 10 000 eur, takto

rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanej p r i z n á v a náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 19.2.2014 domáhal proti žalovanej náhrady škody v sume 10 000 eur.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že od roku 2010 bol žalobca ako potenciálny klient pravidelne oslovovaný zástupcami spol. PROXENTA, SE za účelom ponuky investovania do fondov a finančných produktov, ktoré v tom čase mala vo svojom portfóliu uvedená spoločnosť. V roku 2012 žalobcovi žalovaná ponúkla investíciu formou pôžičky finančných prostriedkov, ktoré budú dlžníkom - litovskou spoločnosťou DINAZ zabezpečené prostredníctvom vydania vlastnej zmenky s tým, že žalobcovi mal byť po roku vyplatený úrok 10 %. Vzhľadom ku predchádzajúcim korektným vzťahom žalobcu a spol. PROXENTA, SE nemal žalobca pochybnosti o dôveryhodnosti ponúkanej investície, a do produktu žalovaného investoval na základe inštrukcií žalovanej sumu 10 000 eur (žalobca podpísal zmluvu o vystavení vlastnej zmenky a následne na účet uvedený v tejto zmluve uhradil sumu 10 000 eur). Skutočnosť, či žalovaná bola zamestnancom spol. PROXENTA, SE sa mu tak javila z vystupovania žalovanej. Zodpovednosť žalovanej vyplýva z ustanovení zákona č. 184/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní, konkrétne z ustanovení § 28, § 29, § 30 a § 33 ods. 3. Taktiež zodpovednosť žalovanej vyplýva z ustanovení § 415 OZ a § 420 ods. 1, § 420 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb.

2

4Cb/3/2014

Občiansky zákonník (ďalej aj ako „OZ“) a zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa zákona o cenných papieroch a zákona o finančnom sprostredkovaní má každý finančný maklér povinnosť preveriť ponúkanú investíciu v prípade, že sa jedná o klienta, ktorý vystupuje ako neprofesionálny klient, ktorý nemá skúsenosti s finančným trhom. Žalovaná v tomto prípade vystupovala ako odborne spôsobilá osoba. Argumentáciu žalovanej, že žalobca sa sám rozhodol na základe vlastného uváženia investovať do predmetného produktu, považoval za účelovú a irelevantnú s ohľadom na porušenie zákonných povinností zo strany žalovanej. Finančný agent a finančný poradca je povinný poskytnúť neprofesionálnemu klientovi informácie, ktoré sú potrebné na to, aby mohol správne porozumieť

charakteru a rizikám finančnej služby, pričom za takéto sprostredkovanie má finančný agent aj odmenu. Je teda neprípustné zbavovať sa zodpovednosti len na základe toho, že žalobca sa rozhodol sám. Žalovaná, ako aj ostatní podriadení finanční agenti spol. PROXENTA, SE ponúkali investíciu do zmienek spoločnosti DINAZ, a teda nešlo len o nejakú „súkromnú“ iniciatívu žalovanej. Skutočnosť, že žalovaná konala v mene spol. PROXENTA, SE preukazujú aj jej tvrdenia v odpore proti platobnému rozkazu zo dňa 10.4.2015, kde uvádza: „Zmenky Dinazu sme všetci oslovení makléři ponúkali klientom asi pol roka, bez akýchkoľvek pochybností.“ V čase keď došlo k uzavretiu zmluvy o vystavení vlastnej zmenky dňa 18.7.2012 a poukávanie sumy 10 000 eur bankovým prevodom dňa 20.7.2012, síce už žalovaná nebola zapísaná ako podriadený finančný agent v registri finančných poradcov, to je však v tomto prípade bezvýznamné. Rovnako tak je bezvýznamné, či sa žalovaná podieľala na vytvorení sporného investičného produktu, prípadne či koordinovala svoj postup s odsúdeným C. I. R.. Spoločná zodpovednosť viacerých škodcov (§ 438 Občianskeho zákonníka) je daná tam, kde ide o jednu škodu, ktorú spôsobili viaceri škodcov za predpokladu príčinnej súvislosti. Spôsobenie škody viacerými škodcami sa môže stať vo forme spoločného pôsobenia alebo vo forme súbežného pôsobenia. Spoločné pôsobenie je dané vtedy, keď spôsobená škoda nastala pôsobením viacerých škodcov. O súbežné pôsobenie viacerých škodcov ide vtedy, keď pôsobenie jedného škodcu nezahŕňa pôsobenie ostatných (viac škodcov nezávisle na sebe spôsobí jednu škodu). Občiansky zákonník totiž v ust. § 438 ods. 1 hovorí o škode, ktorú spôsobili viac škodcov a výslovne neustanovuje, že škoda musí byť spôsobená ich spoločným konaním, či opomenutím.

3. Žalovaná vo svojom záverečnom vyjadrení zo dňa 10.9.2021 navrhla žalobu zamietnuť z dôvodov, ktoré sú uvedené nižšie tohto odôvodnenia a s ktorými sa súd stotožnil.

4. Súd vykonal dokazovanie zmluvou o vystavení vlastnej zmenky zo dňa 18.7.2012, potvrdením o odpísaní prostriedkov z bankového účtu SLSP, a.s. zo dňa 13.2.2014, zápisnicou o výpovedi odsúdeného C. I. R. v trestnom konaní zo dňa 23.10.2013 a výsluchom žalovanej.

5. Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o finančnom sprostredkovaní“) finančný agent a finančný poradca sú povinní vykonávať finančné sprostredkovanie alebo finančné poradenstvo v súlade so zásadami poctivého obchodného styku s odbornou starostlivosťou a v záujme práv a oprávnených záujmov klienta.

6. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o finančnom sprostredkovaní finančný agent a finančný poradca sú povinní zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli

3

4Cb/3/2014

v súvislosti s vykonávaním finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva, a nesmú ich zneužiť vo svoj prospech ani v prospech inej osoby, a to aj po skončení vykonávania finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva. Porušením povinnosti mlčanlivosti nie je plnenie povinností podľa osobitného predpisu.

7. Podľa § 28 ods. 3 Zákona o finančnom sprostredkovaní za porušenie mlčanlivosti sa nepovažuje výmena informácií medzi finančným agentom, finančnými inštitúciami a inými orgánmi podľa osobitných predpisov.

8. Podľa § 28 ods. 4 Zákona o finančnom sprostredkovaní ak je finančný agent alebo finančný sprostredkovateľ z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zaistenia oprávnený inkasovať, považujú sa za uhradené

a) sumy, ktoré boli uhradené prostredníctvom finančného agenta alebo finančného sprostredkovateľa z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zaistenia finančnej inštitúcii, okamihom ich prevzatia v hotovosti alebo ich pripísaním na účet finančného agenta alebo finančného sprostredkovateľa z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zaistenia,

b) sumy určené pre klienta alebo pre osobu oprávnenú na ich prevzatie, ktoré boli uhradené prostredníctvom finančného agenta alebo finančného sprostredkovateľa z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zaistenia, okamihom ich prevzatia klientom, osobou oprávnenou na ich prevzatie, pripísaním na účet klienta alebo osoby oprávnenej na ich prevzatie; tieto sumy musia byť prevedené na účet klienta alebo osobe oprávnenej na ich prevzatie najneskôr do troch dní odo dňa ich

obdržania finančným agentom alebo finančným sprostredkovateľom z iného členského štátu v sektore poistenia alebo zaistenia.

9. Podľa § 28 ods. 5 Zákona o finančnom sprostredkovaní ustanovenia odsekov 1 až 4 a § 29 až 36 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/186/20200101>> sa vzťahujú na pravidlá činnosti vo vzťahu ku klientom finančného agenta v sektore kapitálového trhu a finančného poradcu v sektore kapitálového trhu, ak v § 37 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/186/20200101>> nie je ustanovené inak.

10. Podľa § 30 ods. 1 Zákona o finančnom sprostredkovaní finančný agent a finančný poradca sú zodpovední za škodu spôsobenú pri vykonávaní finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva.

11. Podľa § 30 ods. 2 Zákona o finančnom sprostredkovaní samostatný finančný agent a finančný poradca musia byť poistení pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú pri vykonávaní finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva pred začatím ich vykonávania a toto poistenie musí trvať po celú dobu ich zápisu v registri. Toto poistenie musí kryť aj škody nahlásené po skončení platnosti poistnej zmluvy, ak vznikli v súvislosti s vykonávaním finančného sprostredkovania alebo finančného poradenstva v čase platnosti tejto poistnej zmluvy. Ak v odseku 3 nie je ustanovené inak, limit poistného plnenia pre toto poistné krytie musí byť najmenej 100 000 eur na každú poistnú udalosť a najmenej 150 000 eur úhrnom pre všetky poistné udalosti vzniknuté v jednom kalendárnom roku. Ak sa v poistnej zmluve dohodla spoluúčasť, jej výška môže byť najviac 1 % z výšky poistného plnenia.

12. Podľa § 30 ods. 3 Zákona o finančnom sprostredkovaní ak ide o samostatného finančného agenta alebo finančného poradcu, ktorý je oprávnený vykonávať finančné sprostredkovanie alebo finančné poradenstvo v sektore kapitálového trhu alebo v sektore poistenia alebo zaistenia, poistná zmluva podľa odseku 2 musí mať platnosť aj na území iných

4

4Cb/3/2014

členských štátov a limit poistného plnenia pre toto poistné krytie v poistnej zmluve podľa odseku 2 musí byť najmenej 1 250 000 eur na každú poistnú udalosť a najmenej 1 850 000 eur úhrnom pre všetky poistné udalosti vzniknuté v jednom kalendárnom roku.

13. Podľa § 30 ods. 4 Zákona o finančnom sprostredkovaní kópiu poistnej zmluvy podľa odseku 2 spolu s dokladom o uhradení poistného je samostatný finančný agent a finančný poradca povinný predložiť Národnej banke Slovenska do 15 dní odo dňa jej uzavretia.

14. Podľa § 30 ods. 5 Zákona o finančnom sprostredkovaní samostatný finančný agent a finančný poradca môžu začať vykonávať finančné sprostredkovanie alebo finančné poradenstvo najskôr dňom nadobudnutia platnosti poistnej zmluvy podľa odseku 2.

15. Podľa § 30 ods. 6 Zákona o finančnom sprostredkovaní ustanovenia odsekov 2 a 3 sa vzťahujú na viazaného finančného agenta rovnako; to neplatí, ak za neho zodpovednosť za spôsobenú škodu prevzala finančná inštitúcia, s ktorou má viazaný finančný agent uzavretú zmluvu podľa § 8 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/186/20200101>>.

16. Podľa § 30 ods. 7 Zákona o finančnom sprostredkovaní ustanovenia odsekov 2 a 3 sa vzťahujú na podriadeného finančného agenta rovnako; to neplatí, ak za neho zodpovednosť za spôsobenú škodu prevzal samostatný finančný agent, s ktorým má podriadený finančný agent uzavretú zmluvu podľa § 9 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/186/20200101>>.

17. Podľa § 30 ods. 8 Zákona o finančnom sprostredkovaní kópiu poistnej zmluvy podľa odseku 2 je viazaný finančný agent a podriadený finančný agent povinný predložiť navrhovateľovi do 15 dní odo dňa zápisu do registra.

18. Podľa § 33 ods. 2 Zákona o finančnom sprostredkovaní finančný agent je povinný informovať potenciálneho klienta, že vykonáva finančné sprostredkovanie

- a) na základe písomnej zmluvy s jednou finančnou inštitúciou alebo viacerými finančnými inštitúciami a o tom, či tieto písomné zmluvy majú výhradnú povahu alebo nevýhradnú povahu a oznámi mu aj obchodné mená týchto finančných inštitúcií, alebo
- b) na základe písomnej zmluvy s iným finančným agentom.

19. Podľa § 415 zákona č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) každý je povinný počínať si tak, aby nedochádzalo ku škodám na zdraví, na majetku, na prírode a životnom prostredí.

20. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

21. Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

22. Podľa § 132 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a

5

4Cb/3/2014

úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh.

23. Podľa § 151 ods. 1, 2 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

24. Podľa § 187 ods. 1, 2 CSP za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd.

25. Podľa § 191 ods. 1 CSP dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

26. Podľa § 215 ods. 1 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu.

27. Žalovaná podnikala pod obchodným menom Jana Paňková, miesto podnikania Hrnčiarska 1627/21, 091 01 Stropkov, IČO: 44 697 902, od 26.3.2009 do 1.2.2012, čo je zrejmé z výpisu zo Živnostenského registra Okresného úradu Svidník č. 770-5252 zo dňa 15.11.2021. Preto žalovaná vystupuje v tomto konaní od 2.2.2012 už ako fyzická osoba.

28. Žalobca sa pôvodne domáhal, aby súd uložil žalovanej a spoločnosti VASEVA, SE (pôvodne PROXENTA, SE) spoločne a nerozdielne zaplatili žalobcovi sumu vo výške 10 000 eur ako náhradu škody, ktorú mu údajne obaja pôvodne žalovaní mali spôsobiť v súvislosti s investíciou žalobcu do zmenky emitovanej spoločnosťou DINAZ Investments Slovakia s. r. o. (ďalej len „DINAZ“).

29. Tunajší súd rozsudkom č. k. 4Cb/3/2014-156 zo dňa 4.10.2016 žalobu v celom rozsahu zamietol.

30. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Prešove rozsudkom č. k. 4Cob/19/2017-277 zo dňa 21.11.2017 rozsudok súdu prvej inštancie vo vzťahu k spoločnosti VASEVA, SE potvrdil (t. j. konanie voči tejto spoločnosti sa tým právoplatne skončilo) a vo vzťahu k žalovanej (v tom čase žalovanej 2) tento rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolací súd ako dôvody zrušenia rozsudku súdu prvej inštancie voči žalovanej uviedol:

- nedostatočné dokazovanie k objasneniu okolností ponúkania zmenky žalobcovi, nakoľko podľa názoru odvolacieho súdu nebolo jasné, ako žalovaná zistila, že je takýto produkt na predaj a kto jej ho ponúkol

- potrebu objasnenia prípadného vzťahu žalovanej k C. I. R., ktorý zmenku spoločnosti DINAZ (ktorá sa neskôr ukázala ako fiktívny investičný produkt) vytvoril a bol za to v trestnom konaní odsúdený (vrátane uloženia povinnosti nahradiť žalobcovi vzniknutú škodu),
- požiadavku na došetrenie otázky splnenia povinností, ktoré mohli žalovanej vyplývať zo zákona č. 186/2009 Z. z. o finančnom sprostredkovaní a finančnom poradenstve vo vtedy účinnom znení.

6

4Cb/3/2014

31. Nakoľko žalobca sa voči žalovanej domáha zaplataenia náhrady škody, tak základným predpokladom pre jeho aktívnu vecnú legitimitáciu v tomto spore by muselo byť kumulatívne preukázanie:

- a) porušenia právnej povinnosti zo strany žalovanej,
- b) vzniku škody,
- c) existencie príčinnej súvislosti medzi prípadným porušením právnej povinnosti zo strany žalovanej a vznikom škody.

32. Žalobca však v tomto konaní preukázal len vznik škody, avšak nepreukázal žiadne porušenie právnej povinnosti zo strany žalovanej a ani žiadnu príčinnú súvislosť medzi konaním žalovanej a vznikom škody.

33. Vo vzťahu k prípadnému porušeniu právnej povinnosti je predovšetkým potrebné zdôrazniť, že žalobca v celom priebehu sporu nedokázal špecifikovať, ktorú konkrétnu právnu povinnosť mala žalovaná údajne porušiť. Žalobca len zmätočne poukazoval na viaceré ustanovenia právnych predpisov a na údajnú sprostredkovateľskú alebo inominátnu zmluvu, ktorej konkrétny obsah nebol schopný nijako ozrejmiť a už vôbec nie preukázať.

34. Žalobca v doterajšom priebehu konania tvrdil, že mal uzavrieť zmluvu s niektorým z pôvodne dvoch žalovaných (v jeho verziách skutkového deja pritom prevládalo tvrdenie, že malo ísť o zmluvu so spoločnosťou VASEVA, SE ako pôvodným žalovaným 1), ktorá mala byť uzavretá prostredníctvom žalovanej, vtedy označovanej ako žalovaná 2), avšak otázka zmluvnej strany a najmä obsahu zmluvy nebola nikdy zo strany žalobcu ustálená a preukázaná. Ak žalovaná mala uzatvárať takúto údajnú zmluvu v mene spoločnosti VASEVA, SE (ako to tvrdil žalobca napr. v bode III odvolania zo dňa 21.11.2016 alebo v bode IV dovolania zo dňa 22.3.2018), nemohla ani potenciálne byť zmluvnou stranou žiadnej zmluvy so žalobcom. Nelogické časti týchto skutkových tvrdení žalobca nikdy ani len náznakom nevysvetlil.

35. Žalovaná kategoricky odmieta, že by v súvislosti s oboznámením žalobcu s možnosťou nadobudnúť zmenku spoločnosti DINAZ uzatvorila so žalobcom akúkoľvek zmluvu. Medzi žalobcom a žalovanou neexistoval žiadny zmluvný záväzkový vzťah, a to ani v neformálnej podobe. Žalovanej z takejto neexistujúcej zmluvy nemohli vzniknúť žiadne povinnosti voči žalobcovi, porušenie ktorých by prípadne mohlo viesť k vzniku škody. Žalobca nepredložil a ani neoznačil žiadny dôkaz, ktorý by preukazoval uzavretie akejkoľvek zmluvy medzi ním a žalovanou.

36. Žiadne povinnosti žalovanej voči žalobcovi nevznikli ani na základe všeobecne záväzných právnych predpisov, vrátane Zákona o finančnom sprostredkovaní, ktorý sa na žalovanú nevzťahoval z dôvodu, že:

- a) v čase, kedy oboznámila žalobcu s možnosťou nadobudnutia zmenky spoločnosti DINAZ (t. j. v mesiaci júl roku 2012) už nebola podriadeným finančným agentom, ktorého činnosť by bola regulovaná Zákonom o finančnom sprostredkovaní (žalovaná vykonávala činnosť podriadeného finančného agenta len do 15.2.2012),
- b) Zákon o finančnom sprostredkovaní sa na žiadne vzťahy súvisiace so zmenkou spoločnosti DINAZ nevzťahuje, nakoľko spoločnosť DINAZ ako emitent zmenky nebola finančnou inštitúciou v zmysle ust. § 4 písm. b) Zákona o finančnom sprostredkovaní, a preto v súvislosti s ňou nemohla byť žalobcovi ani potenciálne sprostredkovaná žiadna finančná služba ako nevyhnutná podmienka aplikácie Zákona o finančnom sprostredkovaní.

7

4Cb/3/2014

37. Žalobca síce opakovane tvrdil, že žalovaná mu mala údajne ponúkať investíciu do zmenky spoločnosti ešte v čase, kedy bola podriadeným finančným agentom, avšak toto jeho nepodložené tvrdenie je v rozpore s vykonanými dôkazmi (výpoveď žalobcu z trestného konania, výpovede žalovanej na pojednávaníach dňa 4. 10. 2016 a dňa 27. 8. 2021) a odporuje mu aj to, že spoločnosť DINAZ začala

používať obchodné meno DINAZ Investments Slovakia s. r. o. až odo dňa 8. 6. 2012 (t. j. takmer štyri mesiace po tom, ako žalovaná prestala vykonávať činnosť podriadeného finančného agenta), pričom nie je známe, že by mala emitovať akékoľvek zmenky ešte pod svojim pôvodným obchodným menom Speed finance, s.r.o.

38. Okrem Zákona o finančnom sprostredkovaní žalobca argumentoval ešte porušením všeobecnej prevenčnej povinnosti v zmysle ust. § 415 Občianskeho zákonníka, ku ktorému údajne malo dôjsť zo strany žalovanej. Žalobca však toto svoje tvrdenie nijako bližšie nešpecifikoval a ničím nepreukázal, ako konkrétne mala žalovaná všeobecnú prevenčnú povinnosť porušiť. Naopak, žalovaná dostatočne vysvetlila, ako postupovala pri oboznámení žalobcu s možnosťou nadobudnutia zmenky spoločnosti DINAZ, vrátane preverenia emitenta zmenky z dostupných zdrojov a informácií, ktoré jej poskytla bývalá kolegyňa S. P., pričom žiadne zo zistení, ku ktorému žalovaná v tom čase dospela, nezakladalo nijaké relevantné podozrenie, že by malo ísť len o fiktívny investičný produkt (čo sa zistilo až neskôr v trestnom konaní).

39. Spoločnosť DINAZ mala v obchodnom registri zapísané základné imanie vo výške 1 000 000 eur a žalobca investoval do ňou emitovanej zmenky vo výške 10 000 eur. Investícia žalobcu teda tvorila len 1 % základného imania spoločnosti DINAZ, čo objektívne nemohlo u žalovanej vzbudzovať žiadne pochybnosti o tom, že by investícia žalobcu mohla byť akokoľvek ohrozená. Nie je preto zrejmé, ako by žalovaná za týchto okolností mohla porušiť povinnosti vyplývajúce z ust. § 415 Občianskeho zákonníka, keďže nič nenasvedčovalo tomu, že by spoločnosť so základným imaním 1 000 000 eur nemala byť schopná preplatiť zmenku na sumu 10 000 eur.

40. Je potrebné zdôrazniť, že osobou, ktorá urobila konečné rozhodnutie o nadobudnutí zmenky spoločnosti DINAZ, bol výlučne len žalobca. Žalobca mal k dispozícii rovnaké informácie ako žalovaná a ak by z nich nadobudol akékoľvek podozrenie ohľadne bonity investície, tak nemusel zmenku od spoločnosti DINAZ kupovať. Žalobca však žiadne podozrenie nenadobudol a rovnako tak nebolo nič podozrivé ani ďalším vyše 20 poškodeným a takmer 10 maklérom, ktorí s predmetnými zmenkami prišli do styku, čo svedčí o tom, že odsúdený C. I. R. svoj podvod dôkladne pripravil a odhaliť ho bolo možné až v čase splatnosti vystavených zmieniek. Stojí pritom za zmienku, že odsúdený R. vo svojej výpovedi dňa 23.10.2013 v trestnom konaní deklaroval, že mal záujem vrátiť investorom peniaze, ktoré investovali do zmieniek a že získané prostriedky chcel len dočasne použiť na úhradu svojich dlhov. Je preto otáznosť, či už pri vystavení zmenky spoločnosti DINAZ vôbec bolo možné zistiť, že ide o podvod.

41. Všeobecná prevenčná povinnosť nie je absolútnou zodpovednosťou za následky, ktoré konajúca osoba nemohla pri obvyklej miere opatrnosti alebo predvídavosti odvrátiť. V konaní žalovanej sa nevyskytlo nič také, čo by bolo možné označiť za nedostatok opatrnosti alebo predvídavosti a čo by mohlo zakladať jej prípadné porušenie povinností upravených v ust. § 415 Občianskeho zákonníka.

8

4Cb/3/2014

42. Z uvedených skutočností je zrejmé, že žalovaná neporušila žiadnu právnu povinnosť, ktorá by mohla zakladať jej zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla žalobcovi. Ak by však aj žalovaná potenciálne porušila nejakú svoju povinnosť, absentovala by príčinná súvislosť medzi takýmto prípadným porušením povinnosti a vznikom škody na strane žalobcu.

43. Otázkou príčinnej súvislosti a jej vplyvu na zodpovednosť za škodu sa zaoberali viaceré súdne rozhodnutia. V odôvodnení uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6MCdo/16/2012 zo dňa 30.10.2013 sa uvádza: „Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak protiprávne konanie (delikt, nezákonné rozhodnutie, nesprávny úradný postup) a vznik škody sú v logickom slede, a teda ak protiprávne konanie škodcu bolo príčinou a vznik škody následkom tejto príčiny. Vzťah príčiny a následku musí byť bezprostredný (priamy). Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúce jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Musí byť teda doložené, že nebyť protiprávneho konania (opomenutia) škodcu, škodlivý následok by nenastal. Ak príčinou škody je iná skutočnosť (napr. porušenie zmluvnej povinnosti samotným poškodeným),

zodpovednosť za škodu nenastáva. Otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou škodou je otázkou skutkovou. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmom (ako následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto určujúci význam, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (ak vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne), sa príčinná súvislosť zisťuje.“

44. V uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/112/2017 zo dňa 27.6.2018 sa na tému príčinnej súvislosti uvádza: „Pre posúdenie vzniku zodpovednosti za škodu má preto zásadný význam otázka, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je náhrada požadovaná. Práve vo vzťahu medzi konkrétnou ujmom poškodeného (pokiaľ vznikla) a konkrétnym konaním škodcu (ak je protiprávne) sa zisťuje príčinná súvislosť. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba škodu izolovať zo všeobecných súvislostí a skúmať, ktorá príčina ju vyvolala. Pritom nie je rozhodujúce časové hľadisko, ale vecná súvislosť príčiny a následku; časová súvislosť ale napomáha pri posudzovaní vecnej súvislosti. V postupnom slede javov je každá príčina niečím vyvolaná (sama je následkom niečoho) a každý ňou spôsobený následok sa stáva príčinou ďalšieho javu. Zodpovednosť však nemožno robiť závislou na neobmedzenej kauzalite. Atribútom príčinnej súvislosti je totiž „priamosť“ pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah príčiny a následku musí byť preto priamy, bezprostredný, neprerušovaný; nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Pri zisťovaní príčinnej súvislosti treba v dôsledku toho skúmať, či v komplexe skutočností prichádzajúcich do úvahy ako (priama) príčina škody existuje skutočnosť, s ktorou zákon spája zodpovednosť za škodu.“

45. V tomto prípade nemohlo byť žiadne konanie žalovanej príčinou škody, ktorá vznikla žalobcovi, nakoľko medzi jej konaním a vznikom škody neexistuje žiadny bezprostredný (priamy) vzťah príčiny a následku. Škoda v tomto prípade vznikla žalobcovi v priamej príčinnej súvislosti s tým, že žalobca zveril peniaze spoločnosti DINAZ (na základe

9

4Cb/3/2014

vlastného rozhodnutia) a že spoločnosť DINAZ následne spreneverila peniaze, ktoré získala investíciami do zmeniek a použila ich na iné účely ako na vyplatenie investorov. Ak by teda aj žalovaná porušila akúkoľvek svoju právnu povinnosť (čo však žalobca nijako nepreukázal a čo žalovaná od počiatku popiera), zodpovednosť za škodu by jej nemohla vzniknúť v dôsledku absencie príčinnej súvislosti medzi jej konaním a vznikom škody.

46. Vzhľadom na odôvodnenie odvolacieho rozsudku je potrebné poukázať aj na to, že nebol preukázaný žiadny vzťah medzi žalovanou a odsúdeným R., ktorý zosnoval celý podvod so zmenkami spoločnosti DINAZ. Žalovaná poprela, že by v čase oboznámenia žalobcu s možnosťou nadobudnutia zmenky spoločnosti DINAZ mala akúkoľvek vedomosť o tom, že za touto spoločnosťou stojí odsúdený R.. V tejto súvislosti súd poukazuje aj na výpoveď odsúdeného R. z trestného konania, v ktorej potvrdil, že celý podvod vymyslel a zorganizoval len sám, pričom tajil svoju účasť na celej veci (t. j. nepriamo potvrdil pravdivosť výpovede žalovanej).

47. Z uvedených dôvodov súd žalobu zamietol.

48. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

50. Súd priznal žalovanej náhradu trov konania proti žalobcovi v plnom rozsahu, pretože mala plný úspech vo veci a uplatnila si ich náhradu. O ich výške súd rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajšom súde.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Len do uplynutia lehoty na podanie odvolania môže odvolateľ rozšíriť rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda ako aj meniť a dopĺňať odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

10

4Cb/3/2014

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.